

Sirküler Tarihi : 07.03.2009
Sirküler No : 2009/056

5838 SAYILI KANUN İLE KDV KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

5838 sayılı Kanun ile (R.G. 28.02.2009 – 27155 Mükerrer) KDV Kanunu'ndaki bazı maddeler değiştirilmiştir.

Bu değişikliklerle ilgili açıklamalarımız aşağıdadır :

1. ANTREPOYA TESLİM İŞLEMİNİN İHRACAT SAYILMASINDA ARANAN ŞARTLARDA DEĞİŞİKLİK :

KDV Kanunu'nun ihracat sayılan işlemlere ilişkin 12 inci maddesi 5838 sayılı Kanun'un 11 inci maddesiyle değiştirilmiş olup, bu maddenin değiştirilmeden önceki şekli ve yeni hali aşağıda sunulmuştur.

Eski Şekil	Yeni Şekil
<p>Madde 12- 1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:</p> <p>a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalıdır.</p> <p>b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasil olmalı ya da yurt dışındaki müşteriye gönderilmek üzere yetkili gümrük antrepasına konulmalıdır.</p> <p>Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurtiçindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.</p> <p>İhracat teslimi yapılacak yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye, konulacak mal miktarı ve cinsi ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye, Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle, Maliye Bakanlığı yetkilidir.</p> <p>Gümrük antrepasına konulan malın ihracatının belirlenen sürede veya şartlara uygun olarak gerçekleşmemesi veya tevsik edilememesi hallerinde; ziyaa uğratılan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.</p>	<p>Madde 12- 1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:</p> <p>a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.</p> <p>b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasil olmalı ya da yetkili gümrük antrepasına konulmalıdır.</p> <p>Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurtiçindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.</p> <p>Yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye, konulacak malın cinsi ve miktarı ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye, Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.</p> <p>Yetkili gümrük antrepolarının işleyişine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca belirlenen esaslara uyulmaması halinde ziyaa uğratılan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.”</p>

Görüldüğü gibi, bir malın yetkili gümrük antrepasına konulmasının ihracat teslimi sayılması (KDV'siz fatura kesilmesi ve tevdi ayı itibarıyla KDV iadesi istenebilir hale gelmesi) ile ilgili ibare değişiklikleri yapılmıştır.

5838 sayılı Kanun'un gerekçesinde yukarıdaki değişikliklerin yetkili gümrük antrepolarına işlerlik kazandırılması amacıyla yapıldığı belirtilmektedir.

Bu değişiklik ile ilgili Maliye Bakanlığı açıklaması beklenmektedir.

2. İNDİRİMLİ ORANDA TESLİM VE HİZMETLERDE BULUNANLARIN İADE HAKKININ DAHA DA KISILMASINA İLİŞKİN YETKİ HÜKMÜ :

5838 Sayılı Kanun'un 12 inci maddesi ile, KDV Kanunu'nun 29 uncu maddesinin (2) no.lu fıkrasının sonundaki paragraf değiştirilmiştir.

Bu paragrafın eski ve değişiklikten sonraki hali aşağıdadır :

Eski Şekil	Yeni Şekil
Madde 29- Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi nakden iade edilir. Bakanlar Kurulu, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, amortismanına tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisinin iade hakkını kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.	Madde 29 - Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Bakanlar Kurulu, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortismanına tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Bu hükmün eski şeklinde Bakanlar Kurulu, düşük oranda KDV'ye tabi teslim ve hizmetlerle ilgili iade hakkının kullanılmasında amortismanına tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen KDV'nin iade hesabına dahil edilmemesi yönünde kararname çıkarma yetkisine sahip iken, bu değişiklikte yetki çerçevesi genişletilmiş ve mevcut yetkiye ilaveten, mal ve hizmet grupları yahut sektörler itibarıyla iade hakkını kısmen veya tamamen kaldırma yetkisi elde etmiştir.

Bakanlar Kurulu'na böyle bir yetkinin verilmesi hukuki değildir.

Bakanlar Kurulu'nun hem KDV oranını indirerek mükellefleri düşük oranda KDV hesaplamaya zorlaması, hem de bu zorlamanın doğal sonucu olan KDV iade hakkını kısıtlaması, düşük oranda teslim ve hizmette bulunan mükelleflere hukuki olmayan finansman yükleri taşıtırılmasına sebep olmaktadır.

Bakanlar Kurulu'nun bu yetkiye istinaden kararname çıkarması halinde ayrıca bilgi verilecektir.

Düşük (%1 veya %8) oranda KDV'ye tabi mal ve hizmetlerin neler olduğu web sahifemizdeki KDV kitabımızın 28 inci maddesinde ve pratik bilgiler bölümünde yer almaktadır. Bu mal ve hizmetleri verenlerin, indirimle gideremedikleri (devrolan) KDV bulunması ve hesapladıkları KDV'den daha fazla bu işlemlerle ilgili KDV yüklenimleri olması halinde mahsupla sınırlı aylık KDV iadesi alma, yıl kapandıktan sonra KDV iade haklarını nakden de kullanabilme imkanları mevcuttur. Bu imkanlarla ilgili detaylı bilgiler muhtelif Sirkülerlerimizde sunulmuştur. Konunun karmaşıklığı nedeniyle bu durumdaki mükelleflerin mali müşavirlerinden kendilerine özgü bilgi almalarını öneririz.

NOT : 29 uncu maddenin değişiklikten önceki hali yıllık KDV iadesinin sadece nakden yapılabileceği şeklinde bir lafız içermekteydi. Yapılan değişiklikte yıllık KDV iade hakkının istenirse nakit, istenirse 29 uncu maddede sayılan borçlara mahsup suretiyle kullanılabilceği konusuna açıklık getirilmiştir.

3. KDV KANUNU’NUN GEÇİCİ 17 NCİ MADDESİNİN YÜRÜRLÜK SÜRESİ 31.12.2010 TARİHİNE KADAR UZATILMIŞTIR :

Bilindiği üzere, ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddeler, dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında KDV’siz olarak ithal edilebilmektedir.

Önceleri, aynı malların yurt içinden KDV’siz olarak tedariki mümkün değildi ve bu durum Türk sanayicileri, ithalata karşı haksız rekabete uğratıyordu.

Bizim de etkin şekilde katıldığımız yoğun gayretler sonucunda 29.07.1998 tarihinden geçerli olmak ve 2008 sonuna kadar yürürlükte kalmak üzere KDV Kanunu’na geçici 17 nci madde eklenmek suretiyle, işlenip ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak malların, ihraç kayıtlı olarak teslim edilebilmesi imkanı getirilmiştir.

Konuluş gerekçesi geçici olmadığı için bu hükmün geçici madde ile düzenlenmesi doğru olmamıştı.

Yasa değişikliği yapılarak bu hükmün KDV Kanunu’nun 11/1-c maddesine monte edilmesini önerdiğimiz halde, geçici 17 nci maddenin yürürlük süresinin 31.12.2010 tarihine kadar uzatılması ile yetinilmiştir. (5838 sayılı Kanun’un 32/7 inci maddesi)

Maddeye ilişkin süre uzatımında gecikildiği için bu süre uzatım hükmünün yürürlüğü, “1.1.2009’dan geçerli olmak üzere yayımı tarihinde” şeklinde düzenlenmiştir. Buna göre isteyen mükelleflerin 1.1.2009 ile 5838 sayılı Kanun yayım tarihi olan 28.2.2009 arasında KDV’li olarak yaptıkları teslimleri, faturalarda değişiklik yapmak (ve Ocak ayı için düzeltme beyannamesi vermek) suretiyle ihraç kayıtlı teslim haline getirmeleri mümkündür.

KDV Kanunu’nun geçici 17 nci maddesinin uygulanması ile ilgili geniş bilgi web sahifemizdeki KDV kitabımızın bu maddeye ilişkin bölümünde mevcuttur.

Saygılarımızla.